12/02/2019

Το παλαιότερο μοναστήρι σε Ελλάδα και Ευρώπη βρίσκεται στη Μακεδονία

/ Ιερές Μονές

Η Μονή Εικοσιφοινίσσης βρίσκεται σε υψόμετρο 753 μέτρων, στη βόρεια πλευρά του όρους Παγγαίου. Βρίσκεται στην εθνική οδό Σερρών-Καβάλας, στα όρια των δύο Νομών Σερρών και Καβάλας.

Η Παναγία η Εικοσιφοίνισσα, με την αχειροποίητο θαυματουργό εικόνα της, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προσκυνήματα της Μακεδονίας και είναι το παλαιότερο εν ενεργεία μοναστήρι στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Το μοναστήρι βρίσκεται στο κατάφυτο Παγγαίο, σε υψόμετρο 753 μέτρων και εκκλησιαστικά ανήκει στη Μητρόπολη Δράμας.

Η ίδρυση της μαρτυρικής μονής της Μακεδονίας χάνεται στα βάθη των αιώνων. Πάμπολλες παραδόσεις αναφέρουν ότι ο Άγιος Γερμανός, που ασκήτευε στην Ιερά Μονή Προδρόμου, στον Ιορδάνη ποταμό, εγκατέλειψε την Παλαιστίνη και με όραμα που είδε από άγγελο εκ της Παρθένου, ήρθε στη θέση Βίγλα του Παγγαίου το 518 μ.Χ. Λίγο νωρίτερα είχε ιδρύσει εκεί κοντά μοναστικό οικισμό ο επίσκοπος Φιλίππων Σώζων (5ο αιώνα) που εγκαταλείφθηκε.

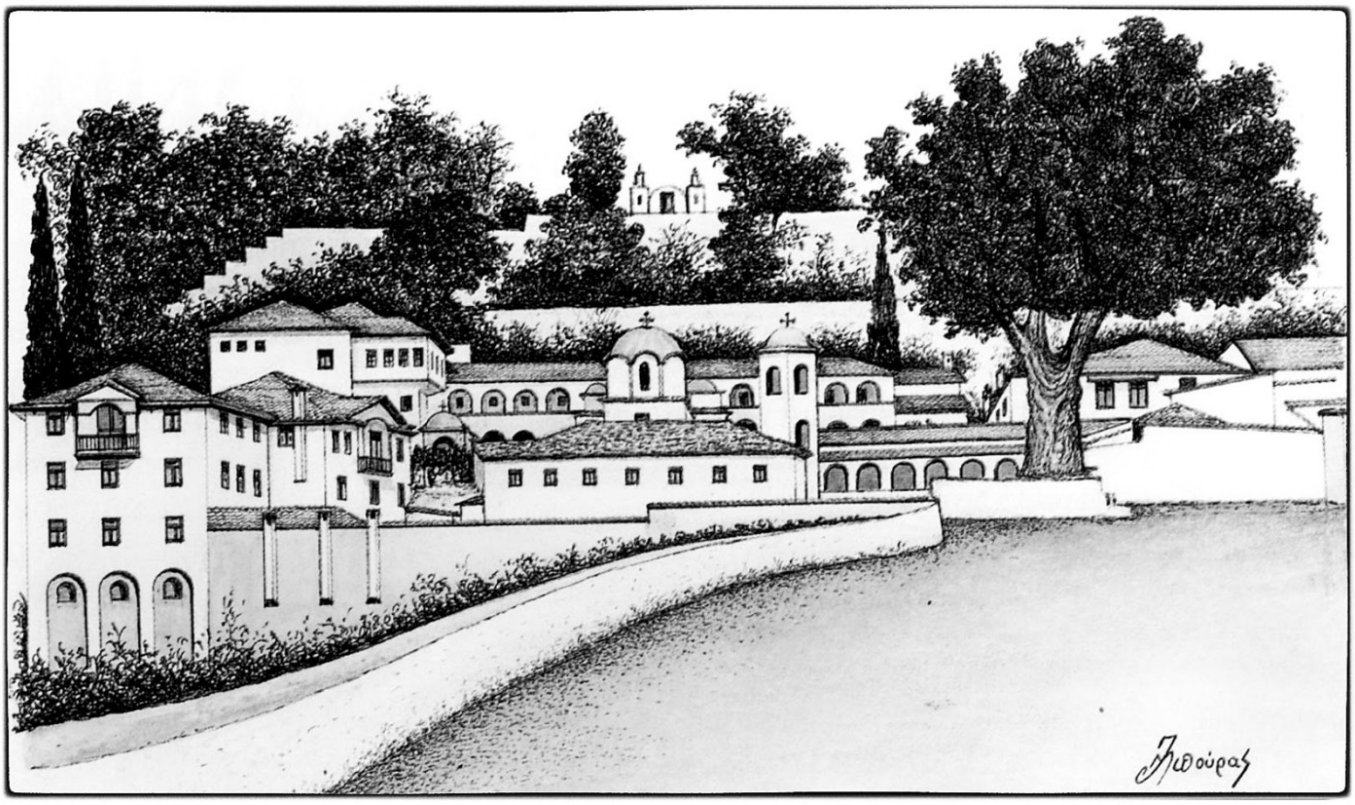

Αφού ολοκλήρωσε το πρώτο εκκλησάκι ο Άγιος Γερμανός αναζήτησε στο δάσος ένα ξύλο κατάλληλο για να εικονίσει τη Θεοτόκο, ως ένδειξη ευχαριστίας. Όταν το επεξεργάστηκε και το ετοίμασε ξαφνικά το ξύλο ράγισε και ο άγιος λυπήθηκε και σκέφτηκε να το αφήσει.

Τότε ένα «φοινικούν», υπέρλαμπρο δηλαδή, κοκκινωπό φως έλουσε το σχισμένο ξύλο και φάνηκε η Παναγία μας μαζί με το Χριστό και μια φωνή ακούστηκε να του λέει: «Παιδί μου ήλπισε, εγώ είμαι εδώ» και τη στιγμή εκείνη εντυπώθηκε η Παναγία πάνω στο ξύλο. Αυτό το φως έδωσε και το όνομα στην αχειροποίητο εικόνα (εικών – φοίνισσα).

Δεύτερος κτίτορας θεωρείται ο Άγιος Διονύσιος ο Α΄ (15ο αιώνα), ο οποίος

παραιτήθηκε από τη θέση του Οικουμενικού Πατριάρχη και έγινε ηγούμενος της μονής δίνοντας της τη μεγαλύτερη λαμπρότητα. Κατά την Τουρκοκρατία, η συμβολή της Ιεράς Μονής στη διατήρηση της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού υπήρξε ανεκτίμητη. Η δράση των μοναχών στην ευρύτερη περιοχή προκάλεσε την οργή των Τούρκων, οι οποίοι θανάτωσαν το 1507 και τους 172 μοναχούς. Το μνημείο τους βρίσκεται προ της μονής. Το 1798, μετά την πρώτη του Πατριαρχία, έμεινε ως εξόριστος στη μονή ο μετέπειτα Εθνομάρτυρας και άγιος Γρηγόριος Ε΄.

Κατά την Τουρκοκρατία, η συμβολή της Μονής στη διατήρηση της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού υπήρξε ανεκτίμητη, ενώ κατά την ιστορική της διαδρομή καταστράφηκε πολλές φορές από Τούρκους και Βούλγαρους επιδρομείς. Στις 25 Αυγούστου 1507, οι Τούρκοι έσφαξαν 172 μοναχούς της Μονής, διότι είχαν ενοχληθεί από τη δράση τους υπέρ της διατήρησης της ελληνικότητας του πληθυσμού της περιοχής. Τρία χρόνια μετά, 10 μοναχοί από την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου Αγίου Όρους, ήλθαν στη Μονή για να την ανασυστήσουν.

Κατά την εποχή της Επανάστασης του 1821, η Μονή είχε καταστεί πνευματικό και εθνικό κέντρο της Ανατολικής Μακεδονίας και οι ηγούμενοί της είχαν στενή συνεργασία με τους ηγέτες της Επαναστάσεως (Νικοτσάρας, Εμμανουήλ Παπάς)

στη Βόρεια Ελλάδα. Η Μονή έπαθε σοβαρές ζημιές από σεισμό του 1829, αποτεφρώθηκε το 1854 και το 1864 επιδημία πανώλης αποδεκάτισε την αδελφότητά της. Μέχρι το 1843 λειτουργούσε εκεί σχολή, ονομαζόμενη *Των Κοινών Γραμμάτων* ή *Ελληνική Σχολή*.

Ο Άγιος Χρυσόστομος Μητροπολίτης Δράμας, μετέπειτα Σμύρνης όπου και μαρτύρησε, μερίμνησε ιδιαίτερα για την ηθική και υλική ενίσχυση της Ιεράς Μονής κατά την αρχιερατεία του στην Ιερά Μητρόπολη Δράμας που διήρκησε από το 1902 έως το 1910. Με στήριξη του Μητροπολίτη Χρυσοστόμου λειτουργούσε στη Μονή Γεωργική Σχολή με τρεις γεωπόνους.

Το 1917 οι Βούλγαροι άρπαξαν τα περισσότερα κειμήλια και τα μετέφεραν στη Βουλγαρία, όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Σόφιας.

Κατά την περίοδο εκείνη των επιθέσεων και αρπαγών των Βουλγάρων, ένας αξιωματικός τους επιχείρησε να συλήσει την Εικόνα της Παναγίας, αλλά τινάχθηκε πίσω και εξέπνευσε, ενώ η μπότα και το πιστόλι του αποτυπώθηκαν στις μαρμάρινες πλάκες του δαπέδου για να ενθυμίζουν πάντοτε το θαύμα. Ακόμα και σήμερα στο μαρμάρινο δάπεδο του Ναού φαίνονται αυτά τα σημεία.

Το 1943 οι Βούλγαροι, στην Κατοχή, εκδίωξαν πάλι τους μοναχούς, έβαλαν φωτιά και κάηκε όλο το μοναστήρι εκτός από το ναό. Η Ιερά Μονή Εικοσιφοίνισσας αφέθηκε έρημη μέχρι την επαναλειτουργία της ως γυναικείου μοναστηριού το 1967. Σήμερα στη μονή ζουν περίπου 25 μοναχές.

Το επιβλητικό τετράγωνο (20 Χ 20 μέτρα) Καθολικό των Εισοδίων της Θεοτόκου διαθέτει όμορφο τέμπλο, ενώ το Ιερό Βήμα σώζεται από τον 11ο αιώνα. Στο ξυλόγλυπτο επίχρυσο τέμπλο του Καθολικού βρίσκεται η αχειροποίητος και θαυματουργή Ιερά Εικόνα.

Εκτός από το ναό, το μοναστήρι επίσης περιλαμβάνει ξενώνες (τρία κτίρια με 200 κρεβάτια), τα κελλιά των μοναζουσών, Τράπεζα, αρχονταρίκι, μουσείο, τα παρεκκλήσια της Αγίας Βαρβάρας (με Αγίασμα) και της Ζωοδόχου Πηγής, εργαστήρια κεντητικής και αγιογραφίας κ.α. Αξιοθαύμαστα είναι και τα δύο μικρά κυπαρίσσια που εδώ και πολλά χρόνια ζουν θαυματουργικά στη στέγη του ναού (στη βάση του μικρού τρούλου).

Related image

Image not found or type unknown

Η Ιερά Μονή Παναγίας Εικοσιφοίνισσας εορτάζει στις 15 Αυγούστου στη μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στις 14 Σεπτεμβρίου στη μνήμη του τιμίου Σταυρού και στις 21 Νοεμβρίου στη μνήμη των Εισοδίων της Θεοτόκου.